Nr. 48. **Sirasiovu,** **17. Optombre** **1859.**

Gazeta si Fóie'a esse regulatu o data pe septemana, adeca: Mercurea. — Pretiulu loru este pe 1 anu 10 f., pe diumetate anu 5 f. austr. inlaintrulu Monarchiei.

GAZETA TRANSSILVANIEI.

Pentru tieri straine 7 f. 35 cr. pe 1 sem., si 14 f. 70 cr. pe 1 an. Se prenumera la tóte postele c. r., cum si la toti cunoscutii nostri DD. corespondinti. Pentru serie „petit" se ceru 8 cr. val. austr.

Monarchia Austriaca.

Partea oficiósa.

ПАТЕНТА

імпъратеаскъ din 1. Септемвре 1859.

(Urmare din Nr. trekute.)

§ XLV. Пентръка органеле вісерічешті indikate ын §§ II, V ші VI съ пóтъ консълта къ пепарчіалітатеа ші пачеа delinсъ despre treбile асеміпате лорă, шедінцеле лорă пъ се ворă цine пъвліче.

Nъmaĭ ла конвентеле сеніоралĭ ші съперінтендецiалĭ се потă лъса дъпъ діспъсечъніле че сънт а се стъторі маĭ къ deamърънтълă, ка асъкълъторĭ, персонеле каре пъ се цinъ de memърĭ ачесторă adъnърĭ.

§ XLVI. Протоколеле органелорă вісерічештĭ indikate ын § II. алă ачестеĭ патенте се ворă комплъне къ о атаре deплінътате ын кътă съ се пóтъ конвоаще din еле къ есаптітате атътă овієптълă десватереĭ кътă щі motівеле дечіселорă фъкъте. Протоколеле пежъdекъторештĭ але конферінцелорă цінерарĭ ші але конвентелорă съперінтендецiалĭ спре а есерціа дрептълă de сънравігіаре ымпъратéскъ ынаінте de пъвлікареа ші еспедіреа лорă ла комънітъцĭ, се ворă тръміте прін дікастеріълă політікă алă церецĭ ла міністеріълă ностръ de кълтă ші ынвъцътънтă спре ведере, каре е destinată спре а сіста дечіселе фъкъте ын касълă кънdă вор фі контрарие лецеĭ ор ворă фі трекътă пестe компетінцъ.

§ XLVII. Сеніорії се ворă алеце de кътръ тóте комънітъцiле черкъndаріълă лорă, прін мажорітате de вотърĭ абсолътъ din пъмърълă парохілорă independinцĭ а сеніоратълă

§ XLVIII. Локълă вакантe а съперінтendентелă ші а вікарілорă съперінтендецiалĭ се пóте окъпа пъmaĭ прін алецереа ліверъ а тътрорă комънітъцілорă парохіалĭ din черкъndаріълă съперінтендецiале. Алегъторії пъ сънт търцініцĭ ла дареа вотърілорă лорă ніче ла съперінтендецъ ніче ла цеарă.

§ XLIX. Алецеа парохілорă ші а ынвъцъторілорă се ва потіфіка la офічіълă дікастеріълă політікă алă церецĭ ынаінте de ынтродъчереа лорă. Ne фъкъndă ачестă дікастеріă ніче о есцепчіъне ын терміпă de treizeчĭ de зіле, алесълă се ва ынтродъче пъmaĭ de кътă ын офічіă ші ын комптетінцеле ымпрезнате къ елă.

§ L. De інспепторĭ (къраторĭ) аĭ комънітъцілорă, сеніорателорă ші съперінтендецелорă се потă алеце пъmaĭ атарĭ бървацĭ, карі ші аă domiчіліълă лорă ordinape ын респептіва комънітате локале, ын сеніоратă ор ын лъпътрълă съперінтендецеĭ.

§ LI. Алецереа съперінтендецілорă ші а інспепторілорă съперінтендецiалĭ (къраторĭ) е сънъсъ апровъреĭ нóстре ымпъратештĭ.

Тóте персонеле пъmite аічĭ се потă пъвліка ка атарĭ ші се потă ынтродъче ын офічіълă лорă пъmaĭ дъпъ апровере.

§ LII. Ын тóте фортъмеле de жъръмътă але ынвъцъторілорă, шервіторілорă ші офічіацілорă вісерічеĭ се ва съсчепе фъръ дістінцере овлігъчъпеа ка съ пе пъстреze поъ ші касеĭ нóстре кредінцъ пелнфржнтă ші ын офічіълă конкрезътă лорă съ аібъ ынаінтеа окілорă ынплініреа ші мъцінереа чеа маĭ есаптъ а лецілорă.

§ LIII.

Съперінтендецiĭ амъndъорă конфесіъніло́рă ворă къпъта пе анă пъъмале de ажъторіъ din вістерія статълăĭ.

Ачесте пъъшале de ажъторіъ се ворă апліка:

а) Спре а da съперінтендецілорă адаъсе de фъпчіъні пе анă,

в) спре а da сеніорілорă адаъсе de фъпчіъні пе анă, ші

ц) спре а ажъторa парохіоле ші школеле попълărĭ сераче, ын ърма діспъпереĭ міністеріълăĭ de кълтă.

О ordinъчъне спеціале ва стъторі маĭ къ deamърънтълă modалітатеа есекътъреĭ.

§ LIV. Спре есекътареа діспъсечъніло́рă emice дъпъ леце ші а decіціъніло́рă пропъпчіате дъпъ прочесъра легале de кътръ комънітъцiле еванцеліче ші дерегъторіеле вісерічештĭ, прекът ші спре скóтереа вінітелорă че компетă шервіторілорă ші офічіацілорă вісерічештĭ ші школастічĭ ші ын ърмъ спре скóтереа престъчіъніло́рă карі пе лъпгъ апровареа дікастеріълăĭ політікă алă церецĭ сънт destinate пентръ цінереа інстітътелорă еванцеліче de кълтă, ынвъцътънтă ші філантропіче, се пóте чере асістінца дерегъторіелорă політіче.

Дерегъторіеле чівілĭ кънdă ворă denera ачéста асістінцъ ворă da ын скрісă тóте motівеле denегъреĭ челăĭ че а черътă асістінцъ ші ачеста ва аве дрептă ка съ се плынгъ ла дерегъторіа маĭ ынaлтъ прін съперordinata дерегъторіъ вісерічéскъ, прін консісторіълă сеніорале ор прін консісторіълă съперінтендецiале.

§ LV. Ordinea вісерічéскъ а еванцеліцілорă de амъndoъе конфесіъніле ла каре се рефереште артік de леце 26 din анълă 1791, се ва регъла definітівă прін леціслъчіъпеа вісерічéскъ.

Пънъ кънdă се ва фаче ачéста регъларе ворă інтра ын аптівітате діспъсечъніле провісорĭ ын прівінца кърора авторісъмă пе міністрълă нóстръ de кълтă ші ынвъцътънтă ка се le emітъ ын ремнеле нóстре Унгаріа, Кроація ші Скіавонія, ын Воіводатълă сérвікă кă Бънатълă timiшіанă ші ын конфиніле militare, [illegible] тотădeодатă ordinъчъпеа міністрълăĭ ностръ de кълтă ші ынвъцътънтă din 3. Іълie 1854 — бълет. пров. пентръ Унгаріа, анълă 1854, партеа II, XIV. 20 — емісъ ын ърма рескріптълăĭ ностръ din 21. Іънie 1854.

§ LVI.

Noĭ декіаръмă de деторінца челорă маĭ de кърândă cinode але зneia ші але челеілалте конфесіъні, ка пе темеіълă есперіінцелорă че се ворă фі фъкътă deокамдатă ын прівінца ачестеĭ органісъчіъні ші пе лъпгъ обсервареа діспъсечъніло́рă ачестеĭ патенте, съ пе факъ пропъперіле че ворă кърета къ сънтă апте спре стъторіреа ші десволтаре ылтеріоре а ordineĭ вісерічештĭ.

§ LVII.

Баселе релъчіъпеĭ de дрептă кътръ але еванцеліцілорă de амъndoъе конфесіъніле din Унгаріа ші Воіводатълă сервікă кă Бънатълă timiшіанă дъпъ кăт аă фостă стъторіте ын артікълăĭ de леце 26 din анълă 1791 ші 3 din анълă 1844, пъ пъmaĭ къ ръмънă пескімвате прін ачéста патентă чі афлъм ынкъ кă кале але апрова din noă, ші десфіінцъndă діспъсечъіъпеа § 14 алă indікатълăĭ артікълă 26 din анълă 1791, прін каре еванцеліцілорă de амъndoъе конфесіъніле аă фостă ескішă din Кроація ші Скіавонія афарă de комънітъціле че аă къстатă атъпчі аколо, афлътă кă кале а апрова ка ын прівінца ашезъреĭ лорă ын ачесте церĭ ші ын конфініълă ностръ militare, прекăт ші ын прівінца дрептъріло́рă лорă чівілĭ ші вісерічĭ, съ се апліче ынтръ тóтă естінсіъпеа леціле чітате че есістă ын ремнълă ностръ Унгаріа.

§ LVIII.

Міністрълă ностръ de кълтă ші ынвъцътжнтă е ынсърчінатă кă есекътареа ачесторă діспъсечъніло́рă ын ынцелецере кă міністріĭ de інтерне, de жъстіціъ ші de фінанце ші ын прівінца конфініълăĭ militare ын ынцелецере кă съпрета нóстръ командă de óсте.

Датă ын капітала ші решедінца нóстръ Віена ын чеа дінтеіă зі а лъпеĭ lăĭ Септемвре din анълă о міĭ оптă сăте чінчізечĭ ші новă, еар' алă ымпъръціреĭ нóстре алă зъспрезечелеа.

ФРАНЧІСКЪ ІОСІФЪ m. п.

(Л. С.)

Архідъчеле Вілхелм m. п. М. Л.

Графă Рехберг m. п. Комітеле Тъп m. п. Баронълă de Брък m. п.

Комітеле Nadaшdi m. п. Баронълă de Хіъвнер m. п.

Комітеле Голъховскі m. п.

Din mandатă ымпъръtescă:

Баронълă de Panconnet m. п.

Partea neoficiósa.

TRANCILVANIA.

Абрудъ, 24. Оптомбре 1859.

Domnule Redactore! Кіарь ун ачестъ minутъ кънътаї ръмътória

ТРІСТЪ УНШТІІНЦАРЕ:

„Ана Міхалі пъскутъ Анціалъ, чеа маї бунъ сóцъ de кънъторіе а протопопулуї din Zлатна, Грігоріе Міхалі, ші чеа маї дулче матъ а фіічелорь Чечіліа мъріта M. Хохман негуцъторіе ун Рошіа de мунте, Маріа мър. Грегоріе de Папь ч. р. adiунктъ de преторъ ун Чіук-Сімлеу, Корнеліа мъріта Августинь Татарь негуцъторіе ун Рошіа de мунте, ші Еуціенія орфанъ — дунъ о бóлъ маї унделенгатъ, ун етатеа са de 50 анї ші 3 лунї, а мъріть асръзї ун 23. Оптобре 1859 ла 12 óре амézъзї; ръмъшіцеле трупешті се вор репуне ун 25. л. к. ла 2 óре дунъ амézъзї ун четатеріулъ бесеріцеї локалї (Zлатна).

О плънгь нъмітулъ соцъ ші дурерóселе фііче, ші тоцї конжунценій ші амічії, ші копіленеле мунтелуї, карі мулте 'шї debъ грештереа са ачестеї матрóне неуітатъ. Фіїї църъна вшоарь!

I. X. . .

Seini, in 12 Octobre v. 1859.

Adi la 3 óre dupa amiadiadi trecu din viatia unu teneru plinu de celea mai bune sperantie, anume Juliu Maniu, fiiulu m. on. D. Georgiu Maniu paroc. si protopopului Seineanu.

Acestu june repausa in alu 15-lea anu alu vietiei sale, lasandu animile pline de o adenca intristare, nu numai a buniloru sui parinti, sorore si consangeni, ci si ale nóstre carii lu cunoscuramu. Repausatulu in Domnulu, dupace capata dela preastimatii sui parinti o crescere domestica adeveratu religiósa — morala, fu dusu la Vien'a, cu scopu ca acolo sa-si terminedie cursulu scolasticu. Ci dupa ce frecuenta acolo classele normale si o classa gimnasiala cu profectu fórte indestulitoriu, aflara cu cale parintii lui alu stramuta la gimnasiu mai aprópe in Satumare, unde terminandu a doua classa gimnasiala, elu surprinsa unu morbu in care diacundu doua septemani — muri

Noi carii 'lu cunoscuramu vedindu-i numerósele cunoscintie ce pana acu si le castigase, propasirea lui cea agera si voiósa intru acelea, precum si frumósele lui idei natiunale, ne care [illegible] inca din fraged'a etate sa nadiui ale planta in elu — acu bine desvoltate, — speramu a avea intrinsulu l'a tempulu suu unu barbatu harnicu alu natiunei nóstre. Creatoriulu insa ilu chiamà la odichn'a si fericirea cea vecinica.

Susu onoratiloru gelnici parinti pe carii ei vedemu adi invescuti in doliu si cu anima sfasieta suspinendu dupa amatulu loru fiiu — le poftimu mangaiere dela Dumnedieu. Asemenea si celoru doue sororele si unu frate, in fraged'a etate. Eara repausatului ca unui esemplu de diligintia pentru tinerime: Odichná eterna. G. Hengye.

Брашовъ, 25. Оптобре 1859.

Шкóла пріватъ котерчіалъ а D. А. Палте аічі. Ун шкóла ачéста се пріпескь фъръ осебіре елевії карії сунтъ прегътіцї ун лімба цермануъ спре а унцелеце прелецеріле. Пріміреа се фаче пунъ ун 1. Noembre а. к.

Ун шкóла de Duminecї се прегътескь елевії шкóлеї ачештї пріватe ку штіінцеле унчепътóре de комптоаріь прекум: Сокотéлъ, скрісорї ші кореспондинце, штіінца despre поліце, donia скріптъръ сімплъ ші дуплъ, прекум ші практіка еї пентру треві industріарї. Оареле ун ачéстъ шкóлъ сунт тóтъ Duminека dela 11 пунъ ла 1 óръ.

Комптоарь de мустръ. Спре перфекціонареа despre елевілорь меркантілї се афлъ ун пре ку шкóла de Duminecъ ші шкóла de тóте zілеле, каре цине dela 8 пунъ ла 9½; аічі се ун унвацъ маї не ларгь сокотéла меркантілъ, штіінца de поліце, кореспондинца, ші donia; алте прелецерї despre історіа негуцулуї, дрептулъ de негуць, географіа меркантілъ despre монете, месурї ші пондере ordinea de батъ ші de монополулъ статулуї ші штіінца despre търгурї дунъ челе маї нóуе фунтунї. О datъ ун лунъ, ун тр'о duminecъ се ва vedé колекціа чеа богатъ de o міїь ші маї бине de мустре de търгурї, каре се афлъ ун локалулъ катереї industр. ші котерчіале. С'а пусь ла кале, ка съ се пóтъ ун вуца ші лімбеле челе de липсъ ла негуцъторіе: Франчеса, енглеза ші італіана.

Ун шкóла de комптуаріь стаь de фацъ кърті челе пентру пуртареа протокóлелорь дунъ donia скріптъръ ші се ун пъръцескь ун тре елевї спре а фаче практікъ ун лукрурі ле кургътóре, токта ка ун тр'унь комптуаріь реаль, ун пъръцінь требіле пе'нскімбате, de кассіаріь, пуртъторіь de меморіаль, de скоптръ, експедітъръ, magazinaріь, de журналь, протоколь капіталь, салдаконтість, кореспонденть, комісіонаріь шчл. фіъкъруї елевь ун стъ ун воіь а фаче оферте, каре съ се прелукреze дунъ donie.

Ку deскріереа шкóлеї ачештї конфесіонате de гуверну дунъ обіектеле че се пер ректъ ун трънса, сокотіму, къ фачету ну шербіцу пласеї негуцъторештї челеї ромънештї, каре, ку тóте къ се аулъ аічі ун тр'унь нутеру de фірме унсемнатъ, тотуші пунъ акум ну с'а провъзутъ ку нічі унь фелїь de адъпостъ, ку нічі унь фелїь de шкóлъ меркантілъ ун лімба ромънъ, унде съ'ші ун леспéскъ тіперіміеа ку ун вуцареа штіінцелорь челорь неапъратъ de липсъ пентру каріера негуцъторéскъ, zікь ункъ одатъ, къ е лукру трістъ ші сунсь ла перікуле de а фі ескісь мъне поімъне кіарь ші din пласа негуцъторéскъ, ші de а фі умпінсь не нештіуте din тóте пърцїле ші din тоцї рамії de къштігь, dékъ ну не вомь адъна тіперіміеа ун тóте штіінцеле атінгътóре de требіле негуцъторештї. — Пентру чеї че куноскь бине лімба цермануъ, vedemь, къ с'а фъкутъ о унлесніре маре кіарь ші ку ръdікареа ачестеї шкóле прівате, каре се рекомъндъ прін пракса чеа пе'нтрерупътъ ші прін адъпареа тіперіміеї ун тóте спечіалітъцїле котерчіулуї. Е ръу унсъ пентру мулцімеа елевілорь, карії сéь ну штіу німіка сéь куноскь преа пуцінь лімба цермануъ, къче ачештіа ворь ретъне тоть ун moda веке не авънтъндусе нічі ун штіінце нічі ун фолóсе, каре ар еші din еле. Негуцъторіміеа ромънъ аре маре липсъ de школї меркантіле кіарь ун лімба с'а, къче котерчіулъ чель аь ку църіле вечіне ле претінде ачéста; даръ апоі ушурътатеа ку каре се унвацъ штіінцеле ун лімба маічії авънтъ ші маї таре десволтареа елевілорь ші ле deскіде калеа ка се унвеце ун скурть тімпь ші ку пътрунзътате, чеea че ун лімбъ стрăінъ арарь се пóте ажунце. Котерчіулъ акума с'а унцуцатъ мултъ ун граделе културеї луї. Історіа котерчіулуї кунпінде ші історіа културеї omenimeї, ші унь попорь, каре вецетéзъ тъіéтъ ші унаноіатъ de авънтулъ негоцулуї лумеї, ретъне секулурї унтрецї тоть нумаї ун прагулъ културеї, нъшіндь ка ракулъ спре а са dekъdinцъ, ші апоі нацїунea ун міжлокулъ кърeia ну ун флоресте негуцъторіа ну пóте авé нічі унь віторь стрълучіть.

Кăібулъ културеї челеї din тіе omeneшті а фость котерчіулъ, къче котерчіулъ ку скімбареа търфілорь продуче ші скімбареа ideілорь, ун цареа кунетелорь ші адунъ ка о албінъ авуція ун cinуль съь, каре окъртуеште ші ун трепрінde тóте. — Ун тóтъ Европа с'а авънтать котерчіулъ ку о путере неспусъ ші се ун кордéзъ ла авънтурї ші маї марї; спре а кунóште ачестеа авантаце ші а не фолосі de еле, требуе се аветь шкóле унлесніторе унаинте de че не ам арунка ун праксъ.

Не лунгъ шкóла котерчіалъ че се афлъ аічі ун лімба цермануъ ші ун каре тіперіміеа се інічіазъ біпішорь ун штіінцеле de негоць, нумаї ачéстъ шкóлъ прівать а D. Палте маї сунлінеште локулъ унуї інстітутъ меркантілъ, de каре се поть фолосі тоцї ачеіа, карії вреь а пътрунde ун сакрарілъ котерчіулуї, пунъ кунdь котерсанцілорь поштрії лі се ва лua пеліца de не окі ші ворь vedé, къ ле фаче липсъ неапъратъ а'ші ръdіка о шкóлъ de мустръ меркантілъ ун лімба са, ун каре апоі съ се унвеце ші алте лімбї претінце de негуцъторіь. — Конкурсулъ ун трецеї негуцъторімї ромъне din Австріа ар ун лесні ку путері унїте фóрте мултъ проблема ачéста, каре пентру еї е о проблемъ de віацъ ші просперарe, еаръ інічіатіва ла лукрулъ ачеста zаче нумаї не путерії Брашовенілорь. — —Б.

Брашовь. (Обсервъчунї практіче despre шкóле.) De 10 анї ункóче обсервъчунea къ „ну аветь бърбацї,“ а devenіть понуларъ, кум am zіче стереотіпъ. De врео шасе анї ункóче с'а обсервать еаръ, кумкъ о мулцїме маре de тіперї пъръсескь шкóлеле ла калеа жутътате, еаръ алцїї токта не кунdь ар фі съ се апропіе de скопь, de унde апоі се траце ункеіереа кумкъ, „ашеа нічі къ вомь нутеа съ аветь бърбацї..“ Ісворулъ ачестуї ръь, — пентрукъ ачелаш есте унь ръь din челе маї марї— унїї улъ къутаръ ун ашеа нумита „липсъ de перспектівъ а тіперімії студіóсе;“ алцїї din контръ всіръ а'лъ афла ун лipса de персеверанцъ, ун тр'о фірéскъ трънdъвіъ ші о унпъскутъ грóцъ а ромънулуї кътръ унь студіь маї серіось ші маї унделенгать; din контръ сунт маї мулцї карії ворь съ афле кауса ръулуї нумаї ун лipса ші съръчіа матеріалъ а фамілілорь ромъне, din каре апоі не лунгъ чеа кратъ воіцъ de а луці лумінеле ун путра поза цеперуцїune, маї курунdь сéь маї тързіь требуе съ урмеze deскрацїь ші алтъреа ку ачеста пъръсіреа студіілорь, апоі — лipса de бърбацї. —

Сусь атінселе треї опініунї с'ар нутea deсбате не лунгь ші не ларгь, про ші контра, дунъ кум чіпева леар лua dintр'унь нунть сéь алтулъ de vedere, еаръ ресултатулъ пареміce къ ар фі унь че релатівь ка челе маї мулте лукрурї din лume. Noї астъdатъ абстрацемь унаdineь dela аналіса челорь doуъ опініунї din тъїь, ші абстрацемь, ну пентрукъ ачелаш ну ар меріта тоатъ

лъареа аміпсе а пóстръ, чі пентрукъ астъдатъ пъ не éртъ дмпреціъръріле de a не окупа къ ачелеаш; не търціпімъ пътаї ла опініъпеа а треіа че се дптóрче не лъпгъ ліпса ші съръчіа матеріалъ а ромънілоръ. Ачéстъ къестіъне есте дпкаї къ тотулъ практікъ, не каре чіпева о пóте трахта кіаръ къ ціфре арітметіче.

Съ фіе óре ромънії дптръ адевърă атътă de ліпсіці ші сърачі, дпкътă еі нічі съ'ші пóтъ deскide шкóле проприі ші нічі кіарă съ ле dea мъна de a'ші ціné не фіі лорă дпкаї не ла шкóлеле че ексістъ дп патріа пóстръ? Съ ведемă. —

Соціетатеа унеї церї прівітъ din пунтулă аверілорă матеріале се пóте сокоті de треї класе прінчіпале: капіталіштї марі, старе de міжлокă, ші старе de сферітă. Еă не богацї дп патріа пóстръ дї сокотескă не чеї карії аă старе актівъ кватъ дп валóре de 50 міі пънъ ла доъ сute міі фіорінї; не стареа міжлочіъ дптре 10 міі ші 50 міі; еаръ маї жосă de 10 міі старе de сферітă. De пролетарі ліпсіці de орîче старе аічі пъ не пóте фі ворва. Кънdă zічемă старе матеріалъ дпцелеценă пъ пътаї монета пътъратъ, пъ пътаї мошіа зъкътóре дп релатіва са валóре, пъ пътаї пътъруă вітелорă domeстіче, чі ші месеріа къ каре чіпева дші къштігъ пънеа de тóте зілеле, прекум ші ачелă капіталă de штіінцъ, dупъ каре чіпева дші траце унă венітă, о лéфъ óрекаре, кънă de екс. унă амплоіатă кареле dупъ штіінца са траце унă саларіъ ануалă de 1200 фр. се пóте сокоті къ аре не кътă е дп віéцъ унă капіталă de 20 міі, інтересатă къ 6%. Престе ачéста пресупунемă къ тоцї ачеї проприетарі de кутаре аверї сунт пъріцї de фаміліъ, еаръ пъ холтеї.

Еі біне, аă ромънії din Арdеалă капіталіштї марі сокотіцї dупъ сусă дпсемнателе ціфре? Nъ аă, пентръ къ преа пъціні кънцї ар фі се потă лъа пътаї de есченціъні dела регулъ. Еаръ старе міжлочіъ, адікъ къ капіталă (сокотітă дп тотă че се пóте пъті авере) dela 10 пънъ ла 50 міі вотă афла о маї мълте сute de фаміліштї, еаръ рестулă прекумпъніторă сунт чеї трăіторі de азї не мъне, карії адікъ аă тóтъ дрептатеа ка съ зікъ дп тóте зілеле: пънеа пóстръ чеа de тóте зілеле dъніо новъ астъзї Dомне!

Акум съ тречемă сарăш ла шкóле, съ лъутă дпсъ лъкрулă тотă практіче, не кътă се пóте тотă пътаї deадрептулă din віéцъ. Съ не репецімă рефрепулă къ, „воімă съ авемă бърбацї,“ адікъ пъ бърбацї трекуцї пътаї прін шкóлеле популаре, ші нічі кіарă пътаї прін ціпнасіă, чі — de ачеіа карії абсолвéзъ факултъцї ла врео унівесітате сéă академіъ ші ашеа маї дп коло. Dечі каре класъ de локуіторі съ не крéскъ „бърбацї?“ Капіталіштії? Съ лъсъмă къ не ачеіа пъ'і авемă, дпсъ ші кънцї сунт е престе пътінцъ de a те дпцелеце къ еі кіарă дп прівінца крештерії ші а інстітуціъніі фіілорă лорă, пентръ къ еі авъndă бані ка съ те пóтъ кумпъра de віă, штіă че съ факъ маї біне de кътă тоцї Квінтіліанії.

Ашеа даторінца крештерії de бърбацї ка de маї мултă асупра класеї міжлочіъ. Съ черчетъмă акум пънъ дп кътă ачéстъ даторінцъ есте греа сéă унóръ пентръ чеї маї мулцї пъріцї de фаміліъ din ачéстъ класъ а соціетъцїі, съ пресупунемă дпсъ къ воінца е детерміпатъ, прін уртаре статорнічіа не'ndоітъ.

(Ва урма.)

Брашовă, 27. Оптобре п. Dупъ че търгуулă de тоатпъ дебелă еаръші інімиле вънзъторілорă de търфі каре ремасеръ фъръ мултъ тречере din лінса banілорă ші пентръ стрътората старе а кумпъръторілорă, апої дп 26. сосі аічі унă консіліаріъ ч. р. міністеріалă, кавалорă de Гега, каре аре місіъне а редіка сперанцеле комерчіале прін вісітареа тержтулуї, не унде съ се трагъ дрептулă de ферă дп Арdеалă, спре каре скопă фаче акум кълъторії ла пасулă Бъзъулуї. — Тімпулă ші кътпулă е фрумосă. —

АУСТРІА. Віена 21. Октов. Despre ретрацереа min. de Хіубнер се ворбеште дп черкурі біне дпформате, къ дп 19. Оптоб. дп конферінца міністеріалъ, че се окупъ маї въртосă къ dареаверіле магіарілорă, ш'ар фі арътатă пъреріле сале персонале ашa, прекум пъ афлă къ кале міністеріулă а ле пъне дп праксъ, ші аша дъпсулă еші din кабінетă чержndуші demicіъnea, ші ремъпъndă консекуентă прінчіпіілорă сале. — Тóте журналеле дші респікъ пъреreа de ръă, пентръ депъртареа D. de Хіубнер ші 'ші респікъ доріца, ка уртъторіулă дп постуї, бар. Тіурі, унă бърбатă адъпатă ші аукторă de мулте скріері de статă, прекум фă ші компунереа маніфестулуї къ каре се доскопері дпчепереа ресбоіулуї, се вреа а контінуа каріера не каре прочесе б. Хіубнер фацъ къ реформеле ші журналістіка.

Графулă Грівне депъртъndуce din постулă de адіутантă ценалă Маі. Сале се dенуті de маістръ сунпремă алă кочіерілорă de курте ші прімі мареа кръче а ордінулуї С. Стефанă; еар барон. Келлнер се dенуті de локуц. прімаріъ алă гвардіеї дмпъръештї, декорънdуce къ ордінулă корóнеї de ферă I. класъ, пентръ сервіціеле челе плъкуте. —

— Осъмінтеле дучелуї de Раіхштат, фіулă луї Наполеон I., се ворă стрънуне дп крінта дмпер. ла С. Denio дп Франца, дупъ кум се асекурéзъ dela Парісă. —

Cronica straina

ПРЕСТЕ ТОТă. Дп кауса Італіеї Франца къ Англіа се унескă ші конгресулă европеанă се ва цінé аша, ка дптр'ачелашă съ се ресолвеze атътă кауса Італіеї кътă ші чеа оріенталъ, каре аре ліпсъ de дпцелецере маї апрóпе дпainte de конгресă. M. Dуче de Тоскана се ва deодъуна къ прімірea тронулуїürілорă ромънештї, аша скріă унії din черкурі інформате, еар' Dучії de Modena ші Парма ворă ремъне не жосă.

Despre кунпрінсулă пъчеї dela Цюріх дпкъ тотă пъ авемă німікă посітівă, декътă, къ Сардінія ва плъті Австріеї дп тотулă ла 250 міліóне ші Венеція ва ремъне австріакъ, дпсъ ка member алă конфедеръчуунеї італіене. Сунтокріереа трактатулуї de Цюріх се дптързіă пъціпителă din кауса, къ гр. Колоредо пленіпотентулă австріакă дп Цюріх, фă ловітă de дамла дп еéра dinainte de сунтскріереа трактатулуї, чеea че се сунпіні прін ретръмітереа D. de Маісенвургă dela Віена.

Пентръ ка съ не фачемă о ідеъ кіаръ ші despre констітуіреа унеї конфедеръчуунї публікъмă аічі ші

Планулă конфедеръчіъneї італіене.

„Курірулă de дуminекъ“ din Франца не deскопере планулă конфедерачіъneї італіене аша дупъ кум с'аă прелукратă елă de Дмпературулă Наполеон ші de Прінцулă Ріхард Меттерніх ші дупъ кум с'а пропусă пътерілорă европене:

1) Тóте стателе італіене, анумітă, челе Папале, Сардінене, Ремнулă ътвелорă Січілії (Неаполе); алă Венеціеї, Тоскана, Modena ші Парма формéзъ конфедерачіъnea.

2) Скопулă: Сусцінереа nedeпendінцеї дп афаръ, секурітатеа інтерпъ а дптрецеї конфедеръчіъні ші а фіекъруї статă дп парте. —

3) Тоцї member конфедерачіъneї сунтă егалă дпdрептъціцї. Фолóселе ші сарчіпеле се ворă defіце дупъ мъсура venітурілорă респективе.

4) Prezidentура онораръ а конфедерачіъneї се цine de Понтіфічеле romană; prezidentура фактуалъ се ва есерчіта не скімбате de реценеле Неаполеї ші алă Піемонтулуї; скаунулă конфедерачіъneї е Рома.

5) Понтіфічеле romană аре доъ вотурі, Неаполеа ші Піемонтулă унулă фіекаре кътe треї, Тоскана ші Австріа кътe доъ; Modena ші Парма кътe унулă.

6) Тóте dispoziціъніле органіче, прекум ші верче декретаре прівітóре ла прінчіпііле констітуціонале а ле конфедерачіъneї се потă фаче пътаї прін о дпцелецере. Дп алте каеурі сунтă печесарії $^2/_3$ din вотурі. Декретателе сунтă облігътóре пентръ дптреага конфедеръчіъne.

7) Дп афаръ се ва лъкра indіvіduалміnte, дпсъ пъ се пóте фаче нічі унă апгажаментă каре пъ се пóте потріві къ базеле фundаментале але констітуціеї конфедератіве.

8) Діферінцеле речіпроче се ворă аштерне унуї арбітріъ алă сфатулуї конфедеръчіъneї.

9) Спре апъраreа комунъ а теріторіулуї аменінцатă de din афаръ аре фіекаре статă а'ші пъне контінцентулă съă хотържтă ла армата конфедеръчіъneї.

10) Контінцентулă конфедерацiъneї се се формеze din трупе ескісівă націонале.

11) Фортуріле Мантуа, Піаченца ші Гаета се декіаръ de фортурі конфедератіве. Венеція пъне жъмътате гарнізóна din Мантка, Піемонтулă жъмътате din статулă ефективă алă армателеї din Піаченца; ътвеле Січілії жъмътатеа гарнісóнеї din Гаета. Челелалте трупе de гарнісóнъ ле ворă пъне челелалте статурі конфедератіве дупъ пропорціъneа контінцентулуї.

12) Фіекаре статă аре дрептулă съ кіеме дптръ ажуторіъ конфедерацiъneа дп касă de турбурурі лъунтріче.

13) Спре а вълна о колпцелецере дп пъреріі ші тendінце, се ворă прімі ла administрареа інтерпъ а конфедеръчіъneї прінчіпіеле ачеле, каре ворă кореспунde маї біне dintre тóте скопулуї аліанцеї.

14) Дп веркаре статă каутъ се сустее інстітуціъні мунічіпале ші провінціале ръzimate не прінчіпіулă de алецере, ші съ се ашеze консіліарі спре а вота контрібуціъneа ші а регула administръчіъneа фінанціаръ.

15) Діферінцеле дп негóцеле фінанціарі се ворă адуче дп-

пеінтеа консіліулуі федеръчіунеі, каре ва декрета тъсъріле печеcaріе. —

16) Консіліулъ конфедератівъ се ва окупа ла чеа din тъіъ адунанцъ къ organisaціунea тіліціеі ші а въміторъ.

СПАНІА. Madridъ, 22. Октовре. Гъвернулъ дескопері ла Кортесе, адунанца църіі, къ ресвоіулъ ан контра марокапіторъ ва анчепе, ші къ унанімітате аі апротісеръ къ тоціі ажъторіулъ. —

Брашовъ, 28. Оптомвре 1859.

Бърваціі de ан кредере алеші ші кітаці de C. Ca. Прінчіпеле ла консултаре асупра леціеі комунале пентръ Ardeaлъ сунт:

Dionisie гр. Калпокі, Георге гр. Халлер, Франц. гр. Белді, Бен. гр. Мікеш, Штефанъ de Хорватъ, Nik. de Чех, Алексіус de Nagi, Франц. de Боер, Міх. Херберт, Іос. др. Вехтер, Adeodatъ de Іакаб, Трагот Катпер, Лудовікъ Полгарі, Фіолдеш Баліпт, Nik. Марніцъ, Іоанне Фабріціус, Петръ Міла, Іоанне Броте, Ал. de Шігmond, Nik. Баіаш, Волфганг de Саво.

Ачестора лі се воръ da проіектеле прелукрате ші се воръ аштепта обсервъчуніле ші пропуненіле din партеле.

Noі сперъмъ, къ ресултатулъ ачесторъ консултърі ва фі басатъ не о егалітате порфектъ ші нічі de кътъ къ штірвареа дрептулуі унуіа ші префаворареа алтуіа.

☞ Кълindaріулъ пентръ попорулъ ретунъ не а. 1860 алъ Домнуі Георгіе Баріц ешіндъ ан зіленле трекуте de сub тіпаръ, пе ліпсітъ а ашъртъші аічі копрінсулъ пърціі луі челеі літераріе, пентрука чітіторіулъ съ вéзъ че аре съ аштепте dela ачелаш. Deчі ачелъ кълindaріу аре астъдатъ уртъторіі артікулі:

Despre лунціміеа віецеі óменілоръ. — Скопулъ ачестуі артікулъ есте de a andemna не óменi ла віецъ кумпътатъ.

Maria. (Анкеіере). — Ку ачестъ карсъ се анкеіе ачеа повелъ історікъ, карea оглindeazъ ашеа віне секолулъ челъ плінъ de крузімі алъ Маріеі Стуарт ші Елісаветеі, реціпероле Скоціеі ші Англіеі.

Мъіеотріа de a петрече къ óменi. — Унъ артікулъ ачеста скрісъ пентръ ачеа пласъ de óменi, карії сунтъ datinaці а се арунка ан лакуріле лумеі сгомотóсе. —

Портуріле ромъненешті. Прін ачестъ артікулъ се траце лумареа аминте а чітіторулуі асупра тутуроръ феуріторъ de портурі сеъ костуме націонале din тоате церіле локуите de romani. —

Маі departe кълindaріулъ репродуче din журналулъ de агрікултуръ къціва артікулі економічі ші ануме: ансуміріле фісіче але пътъптулуі. — Преведереа тімпулуі. — Бъутура, мънкареа ші локуінца. — Noъ сістемъ de хранъ пентръ каі. —

Din терміноloціа негуцеторілоръ колоніалішті. (Adaosъ la Флора din anii трекуці).

Анвъцътурі mediче (ку реферінцъ ла статулъ късъторіеі ші алъ холтеіеі).

Поесіі мъруте анкъ аре, прекум: Ан тр'о віртуте тóтъ віртутea. — Кріма mi віртутea. — Спжнулъ ші вітрега. — Тóте dela унъ аукторъ.

Кънтече популаре: Ана ші кълърецулъ. — Енчеа ші Іленна. — Жіанулъ. — Колінda Лінеі. — Шалга (ачéста din уртъ dela Dn. Б. Александрі).

Сентінце dela Конфуціе. —

Despre фабріка de хъртіъ механікъ din Zernешті ръспундемъ ачелоръ Dnii негуцеторі карії се інтересéзъ а інтра ші дворъ ан комунікъчуне комерчіалъ ку дунса, кумкъ ачееаш лукрéзъ ку тóте путерile сале, къ есте din тóте пърціле къутатъ ші грътъдітъ ку комande сéъ комісіуні ші къ — ку аукторіулъ чересъ а скъпатъ ку фацъ кратъ ші невіноватъ din нъпастеа ан кареа ера съ о арунче ръіпца стръінъ, — маі ансъртъ кумкъ ачеа фабрікъ ромънéскъ мерце віне ші къ о аштéптъ унъ віиторъ сеninъ. Ped.

ANBITARE.

Фііндкъ Сътбътъ ан 19. (7.) Noемвре а. к., ан зіоа онуластікъ а Маіестъціі Сале Ампъръtесеі Елісавета, Преаграціóсеі Патрóне а реунуніеі феменілоръ ромъне, комітетулъ актуалъ дунъ четіреа сокотелелоръ ануале, аші ва da dimicisunea; ашеа опре алецереа унуі алтъ комітетъ, ші аскултареа сокотелелоръ, се анвітъ опорателе метбре але реунуніеі, каре аъ контрібуітъ не анулъ 1858/9 челъ пъціпъ кътe унъ фіорінъ монетъ конвенц. ка се біневоіéскъ а фі de фацъ ла адунареа ценералъ, каре се ва ціпеа ла сусъ пъміта зі, ла 9 óре анаінте de прънзъ.

Брашовъ, 14. Оптомвре 1859.

КОМІТЕТУЛЪ РЕУНІУНЕІ ФЕМ. ROMANE
прін subtокріса presedintъ
Zoi I. Петрікъ.

БУЛЕТІНУЛЪ ОФІЧІАЛЪ.

Nр. Прес. 22,835 / 3049. 1859.

Publicare.

Дунъ публікъчуніеа ан булетінулъ імперіале de леці шъп. I. Nр. 173 din 12. Septemвре 1859 такса пентръ скутіреа de сервіцулъ міліtare пентръ анулъ 1860 c'a defintъ ку сума de 1200 фіорині de валóре аустріакъ.

Фііндкъ дефіцереа ачéста пъмаі акум а путутъ урма, міністеріулъ de інтерне c'a анвоітъ ку анаlta командъ суперіóре ч. р. de арматъ не de o парте спре анкунціуреа антърziеріеі пентръ пърці, еар' не de алта пентръ сімпліфікареа требелоръ, ка пентръ антреціреа арматеі ан анулъ 1860 momentулъ пентръ анштіінцареа denунереі de таксъ, ан modъ de есчепціуне, съ се estindъ пъпъ ла тершінулъ determinatъ дунъ § 30 літ. c) алъ інструкчуніеі офіціале пентръ леціеа de реантреціреа арматеі, de кътръ deregъторіеле de претуръ, спре аштерпереа черерілоръ de скутіре, ші ка deregъторіеле de претуръ съ се ан ръвъторéскъ ла анвоіреа пріміреі ачелора.

Despre ачéста, ан уршареа декретулуі emisъ de кътръ анаlтулъ міністеріу ч. р. de інтерне din 3. але курінтеі луні Nр. 23,551/4129 се фаче публікъ анкунощтіінцаръ ку ачелъ adaосъ, къ ан уртареа ачеаста тоці ачеіа, карі doresкъ a се скути do андеторіреа de a міліта, не лунгъ denунереа таксеі definte, аъ съ'ші есопереzъ o астфелъ de анштіінцаре пъпъ ла тершінулъ сусъ помепітъ ла офіціулъ de претуръ суперordinatъ, сеаъ ла офіціулъ комунале (маціstratъ), каре ангріжеште de требеле політіче.

Сібіу, ан 12. Октомвре 1859.

Dela гъвернътжнтулъ ч. р. пентръ
(3—3) Ardeaлъ.

Konie de ne adreca міністеріулуі дрептъціі сub Nр. 7696 din 11. Sept. 1859 adр. міністеріулуі требілоръ стръіне. Іашіі.

Жъдекъторіа de Іашіі секціа II a прін рапортулъ Nр. 6755 адукъндъ ла кунощтіінца ачестуі міністеріу лукрурile че аъ анаintatъ ан прівіреа авереі ръмасе дунъ ръпосатулъ еродіаконъ Герасімъ Dумбравъ, каре аъ фостъ псалтъ ла монъстіреа Сунт. Спірідонъ, міжлочеште а се публіка мóртеа пумітулуі ан терминъ de 100 зіле ан Брашовъ, спре штіінца унуі фрате a ръпосатулуі, че c'ар афла ку локуінца аколо, къ dakъ воіеште a мощтені не ръпосатулъ съ се анфъцоmeze ла жъдекъторіе ку рекламаціе ші довезі леціиле спре доведіре, къ есте адеврatъ фрате алъ ръпосатулуі еродіаконъ Dумбравъ.

Міністеріулъ фаче пофтіре ачелуі опорабілъ міністеріу съ біневоіéскъ a регула прін локулъ компетентъ публікареа черутъ de жъдекъторіе ші ресултатулъ съ'лъ комунічe ачестуі міністеріу. —

Конформъ ку оріціналулъ
(3—3) B. Hedieа m. п.

☞ КАСЪ DE ВЪNZAPE ☜

Каса луі Toma Петку Nр. 152 ан страда поъ сub. ку дóъ одъі кътръ страдъ, кукпъ ші 2 одъі ан depentъ, magazinъ, шопронъ, челаріу, се афлъ de вънzape din мъпъ ліберъ. Dумітру Еремiaо анформéзъ маі deanpóne.

Курсурile ла бурсъ ан 28. Оптомв. к. п. стаъ ашеа:

	Вал. аust. фр.	кр.
Галвині ан мъгръtешті	5	95
Аугсбургъ	107	—
Корона	—	—
Ампрумутулъ націоналъ	75	30
Овлігаціile металіче ку de 5 % . . .	70	30
Акціile банкулуі	887	—
„ креditулуі	196	60
Dessърчinareа, овлігаціile Ardealулуі . .	—	—

Redaktorъ responsabilu
ІАКОБЪ МУРЕШІАНЪ.

Edituinea: ку tipariulъ ла
ІОАННЕ ГОЕТТ.